

Československá spektroskopická společnost

Bulletin

33

1980

Čs. spektroskopická spol.
při ČSAV
KNIHOVNA
Přístup. č. 156

Volební valné shromáždění Čs. spektroskopické společnosti při ČSAV se konalo dne 17. prosince 1980 v Národním technickém muzeu v Praze.

Na programu bylo:

1. Zahájení
2. Volba volební komise
3. Zpráva o odborné činnosti /podal Ing. Trška/
4. Předání plakety Jana Marca Marci
5. Zpráva o 6. čs. spektroskopické konferenci
6. Zpráva o hospodaření /podal Ing. Kosina/
7. Zpráva revizní komise /podala Ing. Kolihová/
8. Absolutorium odstupujícímu hlavnímu výboru

Volby byly provedeny během přestávky

9. Přednáška:

Doc. D. Papoušek: Cíle a obsah nového státního úkolu v oboru spektroskopie

10. Zpráva volební komise

30. schůze hlavního výboru Čs. spektroskopické společnosti se konala dne 17. prosince 1980 v Národním technickém muzeu v Praze.

Schůzi zahájil prof. Eduard Plško, DrSc a řídil celý její průběh.

Ing. Trška přednesl zprávu o činnosti předsednictva, které se v uplynulém období sešlo 6 x.

Hlavní výbor schválil návrh předsednictva na zřízení komise pro životní prostředí a komise pro koordinaci vědecko-výzkumného plánování.

Dr. Rubeška seznámil členy hlavního výboru s návrhem zásad stanov čs. společností při ČSAV.

Hlavní výbor konstatoval, že návrh plně odpovídá našim dlouholetým zkušenostem, ale doporučuje se neomezovat počet "delegátů organizace" na čtyři pracovníky, na některých pracovištích s větším počtem odborných specialistů by toto omezení činilo potíže.

Určité potíže spatřuje hlavní výbor ve zřízení Slovenské spektroskopické společnosti, z návrhů není zřejmé jak bude upraven vzájemný vztah pokud půjde o záležitosti hospodářské, majetkové a účelné řízení odborné činnosti. Naše Společnost až dosud pracovala s působností po celé ČSSR a práce v odborných skupinách, sekcích i orgánech Společnosti se aktivně zúčastňovali jak pracovníci z ČSR, tak SSR. Jde hlavně o to, aby u odborných skupin mohla být zachována celostátní působnost, jejich rozdělení by narušilo odbornou úroveň. Bylo by účelné prodiskutovat celou věc s pracovníky KOVSU a na tomto základě přistoupit k úpravě organizační struktury.

Dr. Rubeška seznámil členy hlavního výboru s dopisem předsedy KOVSU, v němž se doporučuje, aby Společnost plánované akce bez zahraniční účasti v roce 1981 omezila na polovinu. Znovu byla provedena prověrka plánovaných akcí a bylo konstatováno - vzhledem k tomu, že naše Společnost sdružuje pracovníky z vědecko-výzkumných organizací i průmyslových závodů, jde především o to, aby naše akce přispívaly k rychlému předávání nejnovějších výsledků výzkumu široké odborné veřejnosti. Spojení akcí je neřešitelné, neboť jde o problematiku značně odlišné a jednotlivých akcí se zúčastní vždy jiný okruh pracovníků, takže sloučení akcí by nepřineslo žádný efekt. Proto se doporučuje ponechat plán akcí na rok 1981 v původním návrhu.

Dr. Rubeška předložil k posouzení návrh předsednictva na novou organizační strukturu Společnosti. Návrh bude projednán na letním zasedání hlavního výboru.

Ing. Kosina podal zprávu o hospodaření Společnosti. Uvedl, že platební morálka členů je uspokojivá, členský příspěvek zaplatilo 94% členů. Ke dni 30.11.1980 byla provedena revize hospodaření Společnosti. Na doporučení resortní kontroly Úřadu prezidia ČSAV a se souhlasem Ekonomického odboru ÚP ČSAV byly vyřazeny zastaralé přístroje v hodnotě 65.910 Kčs.

Volební komise byla navržena ve složení: Doc. Matherny, Dr. Burian a s. Karel.

Hlavní výbor souhlasí s návrhem Dr. Rysky uspořádat tématický zájezd na konferenci o hmotové spektrometrii, která se koná v roce 1982 ve Vídni.

Plaketa Jana Marca Marci za rok 1980 udělena Ing. M. Vobeckému, CSc.

Na výroční schůzi členů Československé spektroskopické společnosti byla předána letošní plaketa Jana Marca Marci z Kronlandu za zásluhy o československou spektroskopii Ing. M. Vobeckému CSc, pracovníku Izotopové laboratoře biologických ústavů ČSAV v Praze.

Ing. M. Vobecký se narodil v Praze dne 20. října 1929, kde také vyrůstal a studoval. Po absolvování Státní průmyslové školy chemické v r. 1948 zahájil studium na Vysoké škole chemicko-technologické inženýrství ČVUT odkud přešel na Chemickou fakultu Vojenské technické akademie v Brně, kde v r. 1952 promoval. Po promoci pracoval několik let v chemickém průmyslu v Čechách i na Slovensku jako výzkumník. V polovině padesátých let, kdy začal velký rozvoj československého jaderného programu a vznikla Fakulta technické jaderné fyziky a Ústav jaderné fyziky v Řeži u Prahy, přichází mladý inženýr do tohoto ústavu, aby se od počátku věnoval vědeckým problémům radiochemie, které zůstal věrný dodnes. Svoji práci započal řešením radiochemických problémů spojených s výzkumem v jaderné spektroskopii. Vypracoval řadu speciálních radiochemických postupů, které umožňovaly získat neutrono-deficitní radionuklidy v beznosičové formě a o vysoké jaderné čistotě. Jeho pracoviště řešilo tuto tematiku v úzké spolupráci se Spojeným ústavem jaderných výzkumů v Dubně u Moskvy, kde též Ing. Vobecký několikrát působil. V této době se též věnoval radiochemickým metodám aktivizační analýzy. Další etapou vědeckého růstu Ing. Vobeckého se stal studijní pobyt na Katedře radiochemie Leningradské státní university, kde se zabýval studiem chemických forem polonia, vznikajících při rozkladu beta organických sloučenin ^{210}Bi . Výsledkem jeho činnosti na Chemické fakultě Leningradské státní university byla mimo jiné úspěšná obhajoba kandidátské disertační práce na téma "Vliv polohy substituentů a halogenu na chování primárních molekulárních iontů". V druhé polovině šedesátých let intenzivně studuje nové možnosti instrumentalizace radioanalytických metod při použití polovodičových detektorů záření gama. V této pionýrské práci se Ing. Vobecký a jeho kolegové Dr. Frána, Ing. Maštálka a další, spojují k rozsáhlé spolupráci s jinými ústavy, např. s Ústavem nerostných surovin v Kutné Hoře. Z tohoto období pak existuje řada prací z oblasti neutronové aktivizační analýzy minerálů hornin, meteoritů, tektitů atd., a práce zabývající se stanovením izotopního složení uranu, nedestruktivní stanovení stupně vyhoření jaderného paliva, stanovení boru, lanthanidů a lithia prostřednictvím promptního záření gama nebo alfa. Tyto práce učinily Ing. Vobeckého známým v celém světě a tak není divu, že vedl i československý výzkumný tým, jemuž byly propůjčeny k analýze první vzorky měsíčních hornin v rámci programu Apollo. V současné době působí Ing. Vobecký v Ústavu nukleární biologie a radiochemie ČSAV a jeho radioanalytické a radiochemické práce jsou zaměřeny na oblast biologických věd a na radioanalytické aplikace v technologických procesech. Nadále se však věnuje se svým typickým elánem metodickým problémům aktivizační analýzy, o čemž mimo jiné svědčí jeho činnost v Československé spektroskopické společnosti jako vedoucího odborné skupiny instrumentálních radioanalytických metod. Skupina byla založena v r. 1971 a od založení až dodnes stojí Ing. Vobecký v jejím čele. Každoročně organizuje spolu s členy této pracovní skupiny

pravidelné konference o instrumentální aktivační analýze, kde se schází v průměru 50 odborníků z ČSSR, aby si vyměnili nejnovější poznatky a navzájem se informovali o řadě problémů. V průběhu své vědecko-výzkumné činnosti se Ing. Vobecký podílel i na vědecké přípravě nových odborníků a vedl i řadu diplomových prací. Především za tuto činnost mu byla udělena medaile za významné zásluhy o rozvoj Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT. Ing. Vobecký je autorem osmdesáti vědeckých prací, publikovaných v našich i zahraničních časopisech, řady článků, několika knižních publikací a patentů. Je též dlouholetým členem Československé společnosti chemické při ČSAV. Kromě vědy, její popularizace a organizace, které věnuje převážnou část svého času nezapomíná Ing. Vobecký nikdy na svoji rodinu, která mu byla vždy pevným základem a vždy si nachází čas, aby byl dobrým rádcem a kamarádem svým dnes již dospělým dvěma dětem a laskavým dědečkem svým dvěma vnučkám.

Není to dávno, co slavil se svými přáteli a rodinou své životní jubileum. I my přejeme tomuto mladému padesátníkovi, aby mu vydržel jeho elán a zdraví a mohl tak vykonat ještě mnoho užitečného ve prospěch československé vědy a společnosti.

Hlavní výbor
Čs. spektroskopické společnosti při ČSAV

předseda:

RNDr. Josef Kuba, CSc

I. místopředseda:

prof. Ing. Eduard Plško, DrSc

II. místopředseda:

RNDr. Alena Špačková, CSc

vědecký tajemník:

RNDr. Ivan Rubeška, CSc

hospodář:

Ing. Zdeněk Kosina, CSc

organizační tajemník:

Ing. Petr Trška, CSc

předseda sekce optické atomové spektroskopie:

RNDr. Jan Mráz

předseda sekce molekulové spektroskopie:

Ing. Jaromír Moravec, CSc

předseda sekce speciálních spektroskopických metod:

Ing. Václav Hulínský, CSc

referent pro zahraniční styky:

Doc.Dr.Ing. Zbyněk Ksandr, CSc

referent pro komise:

Ing. Ivo Šlár

redaktor:

RNDr. Bedřich Moldan, CSc

revizní komise:

Ing. Dana Kolihová, CSc

Ing. Ondřej Filo, CSc

Ing. Miloslav Pisárčík, CSc

členové hlavního výboru:

Ing. Zdeněk Čížek, CSc

RNDr. Miroslav Holík, CSc

RNDr. Milan Horák, CSc

Ing. Václav Chlan

doc. Ing. Jindřich Lego, CSc

Ing. Vladimír Streško, CSc

RNDr. Václav Sychra, CSc

Ing. Ján Šustek, CSc

V rámci Čs. spektroskopické společnosti pracují tyto odborné skupiny:

Sekce optické atomové spektroskopie

předseda - Dr. Jan Mráz

odborná skupina spektroskopie nevodivých materiálů

vedoucí - Dr. Jana Kubová

odborná skupina spektroskopie kovů

vedoucí - Ing. Oldřiška Staňková

odborná skupina absorpční a plamenové spektroskopie

vedoucí - Dr. Václav Sychra, CSc

odborná skupina laserové mikroanalýzy

vedoucí - Ing. Vladimíra Jánošíková

odborná skupina automatické spektrometrie v hutnictví

vedoucí - Ing. Karel Kuboň, CSc

Sekce molekulové spektroskopie

předseda - Ing. Jaromír Moravec, CSc

odborná skupina spektroskopie s vysokým rozlišením

vedoucí - Doc.Dr. Dušan Papoušek, DrSc

odborná skupina elektronové spektroskopie a fotochemie

vedoucí - Ing. Miloš Nepraš, CSc

odborná skupina magnetické rezonanční spektroskopie

vedoucí - Doc.Dr. Ing. Jaro Komenda, CSc

odborná skupina spektroskopie pevného stavu

vedoucí - Dr. Milena Závětová, CSc

odborná skupina vibrační spektroskopie

vedoucí - Dr. Bohuslav Strauch, CSc

Sekce speciálních spektroskopických metod

předseda - Ing. Václav Hulínský, CSc

odborná skupina rentgenové spektrometrie

vedoucí - Dr. Jaroslava Waňková, CSc

odborná skupina lokální elektronové mikroanalýzy

vedoucí - Ing. Václav Hulínský, CSc

odborná skupina hmotové spektrometrie

vedoucí - Dr. Miroslav Ryska, CSc

odborná skupina instrumentálních radioanalytických metod

vedoucí - Ing. Miloslav Vobecký, CSc

odborná skupina Mössbauerovy spektroskopie

vedoucí - Ing. Jozef Sitek, CSc

odborná skupina elektronové a iontové spektroskopie

vedoucí - Doc.Dr. Luďmila Eckertová, CSc

Komise názvoslovná

vedoucí - Doc.Dr. Ing. Bohumil Polej, CSc

Komise školská

vedoucí - Dr. Ivan Novotný, CSc

Komise přístrojová

vedoucí - Ing. František Bek

Komise pro standardy a referenční materiály

vedoucí - Ing. Karel Bičovský

Komise pro spektroskopické metody monitorování životního prostředí

vedoucí - Dr. Bedřich Moldan, CSc

Komise pro základní výzkum ve spektroskopii

vedoucí - Doc.Dr. Dušan Papoušek, DrSc

V rámci Čs. spektroskopické společnosti pracují tyto odborné skupiny:

Sekce optické atomové spektroskopie
předseda - Dr. Jan Mráz

odborná skupina spektroskopie nevodivých materiálů
vedoucí - Dr. Jana Kubová

odborná skupina spektroskopie kovů
vedoucí - Ing. Oldřiška Staňková

odborná skupina absorpční a plamenové spektroskopie
vedoucí - Dr. Václav Sychra, CSc

odborná skupina laserové mikroanalýzy
vedoucí - Ing. Vladimíra Jánošíková

odborná skupina automatické spektrometrie v hutnictví
vedoucí - Ing. Karel Kuboň, CSc

Sekce molekulové spektroskopie
předseda - Ing. Jaromír Moravec, CSc

odborná skupina spektroskopie s vysokým rozlišením
vedoucí - Doc. Dr. Dušan Papoušek, DrSc

odborná skupina elektronové spektroskopie a fotochemie
vedoucí - Ing. Miloš Nepraš, CSc

odborná skupina magnetické rezonanční spektroskopie
vedoucí - Doc. Dr. Ing. Jaro Komenda, CSc

odborná skupina spektroskopie pevného stavu
vedoucí - Dr. Milena Závětová, CSc

odborná skupina vibrační spektroskopie
vedoucí - Dr. Bohuslav Strauch, CSc

Sekce speciálních spektroskopických metod
předseda - Ing. Václav Hulínský, CSc

odborná skupina rentgenové spektrometrie
vedoucí - Dr. Jaroslava Waňková, CSc

odborná skupina lokální elektronové mikroanalýzy
vedoucí - Ing. Václav Hulínský, CSc

odborná skupina hmotové spektrometrie
vedoucí - Dr. Miroslav Ryska, CSc

odborná skupina instrumentálních radioanalytických metod
vedoucí - Ing. Miloslav Vobecký, CSc

odborná skupina Mössbauerovy spektroskopie
vedoucí - Ing. Jozef Sitek, CSc

odborná skupina elektronové a iontové spektroskopie
vedoucí - Doc. Dr. Ludmila Eckertová, CSc

Komise názvoslovná
vedoucí - Doc. Dr. Ing. Bohumil Polej, CSc

Komise školská
vedoucí - Dr. Ivan Novotný, CSc

Komise přístrojová
vedoucí - Ing. František Bek

Komise pro standardy a referenční materiály
vedoucí - Ing. Karel Bičovský

Komise pro spektroskopické metody monitorování životního prostředí
vedoucí - Dr. Bedřich Moldan, CSc

Komise pro základní výzkum ve spektroskopii
vedoucí - Doc. Dr. Dušan Papoušek, DrSc

Správa o priebehu VI. československej spektroskopickéj konferencie

V dňoch 1. - 5. septembra 1980 sa konala na Pedagogickej fakulte v Nitre VI. československá spektroskopická konferencia so zahraničnou účasťou, ktorú poriadala Čsl. spektroskopická spoločnosť v spolupráci s Pedagogickou fakultou v Nitre.

Na konferencii sa zúčastnilo 220 domácich a 33 zahraničných odborníkov z 11 štátov.

Rokovanie konferencie prebiehalo paralelne v štyroch sekciách: atómová spektroskopia, molekulová spektroskopia, špeciálne spektroskopické metódy a inštrumentálna aktivačná analýza.

Na konferencii odznelo 150 prednášok, v ktorých boli prezentované najnovšie výsledky dosiahnuté v oblasti spektroskopických výskumov s poukazaním na možnosti praktickej aplikácie. Súčasne sa zhodnotili výsledky dosiahnuté v spektroskopii v rámci riešenia výskumných úloh za obdobie 6. päťročnice a stanovili sa plány aj na roky 7. päťročnice.

Účasť zahraničných vedcov na konferencii prispela k prehĺbeniu a rozšíreniu medzinárodnej vedecko-výskumnej spolupráce so zahraničnými partnermi a k nadviazaniu nových kontaktov. Súčasne bola dobrým fórom na možnosti konfrontácie výsledkov našich výskumov so spektroskopickými výskumami v zahraničí, čím veľmi dobre splnila i úlohu reprezentácie postavenia a úrovne vedy v československej socialistickej republike.

Možno konštatovať, že VI. československá spektroskopická konferencia priniesla očakávané prínosy v rozvoji spektroskopie, ktorá v našej kultúre hrá, vzhľadom na prebiehajúcu vedecko-technickú revolúciu, jednu z významných úloh.

SEKCE OPTICKÉ ATOMOVÉ SPEKTROSKOPIE

Odborná skupina automatické spektrometrie v hutníctví

V rámci 6. čs. spektroskopické konferencie se konala 7. pracovní schůze.

Schůzi připravil a řídil Ing. Karel Kuboň, CSc.

Na programu bylo vyhodnocení dotazníků o přístrojovém vybavení laboratorů, o programu na počítačích, standardech a řešených vývojových úkolech. Dotazníková akce bude orientovat další činnost odborné skupiny.

Ve dnech 22. - 26.9.1980 se konal v Havířově VII. kurz Automatické spektrometrie pro začátečníky, jehož odborným garantem byl Ing. Karel Kuboň, CSc. Kurzu se zúčastnilo 42 posluchačů.

Byly předneseny přednášky:

Karel Kuboň, NHKG Ostrava: Základy optické spektrometrie. Vzorkování pro optické spektrometry.

Luďvík Švardala, NHKG Ostrava: Automatické vakuové spektrometry.

Luďvík Švardala, NHKG Ostrava: Automatické vyhodnocování výsledků a samočinné počítače.

Karel Charvát, Bohuslav Poljak, Vítkovice ŽSKG, NHKG Ostrava: Metodika pro rozbor oceli a surového železa na vakuových optických spektrometrech.

Juraj Jánosík, Vítkovice ŽSKG, Ostrava: Základy rentgenové spektrometrie.

Rudolf Fierla, Vítkovice ŽSKG, Ostrava: Automatické rentgenové spektrometry.

Zdeněk Ersepke, NHKG Ostrava: Metodika pro rozbor oxidických materiálů rentgenovým spektrometrem.

Vladimíra J á n o š í k o v á , Vítkovice ŽSKG, Ostrava: Spektrální analyzátory středního a malého rozsahu.

Praktická cvičení se konala ve Vítkovicích ŽSKG, NHKG a Třineckých železárnách. Na závěr kurzu byly provedeny kontrolní zkušební testy a účastníkům předáno osvědčení o absolvování kurzu.

SEKCE MOLEKULOVÉ

SPEKTROSKOPIE

Odborná skupina magnetické rezonanční spektroskopie

V rámci Mezinárodního symposia NMR spektroskopie - Smolenice 1980 byla uspořádána dne 1.10.1980 porada přítomných členů odborné skupiny k následující tematice:

1. Česká terminologie NMR spektroskopie
2. Zahraniční literatura NMR - možnosti kopírování
3. Perspektivní NMR spektrometr
4. Hodnocení Symposia NMR - Smolenice '80
5. Další činnost OS

Ke stavu přípravy české terminologie podal informace Dr. Jan Schraml z ÚTŽCHT ČSAV Praha. Spolupracuje na českém názvosloví NMR spektroskopie s pracovníky ÚOCHAB ČSAV Praha a VŠCHT Praha /Dr.M.Budešínský, Ing.M.Hájek/.

Ing.M.Hájek /VŠCHT Praha/ seznámil přítomné s možností objednat si přes jejich organizaci kopie zahraničních časopisů z oblasti NMR spektroskopie na mikrofiších. Zájemci o tuto službu předali ing.Hájkovi adresy přímo, pokud bude další zájem z řad členů OS lze se obrátit o informace na adresu: Ing. M. Hájek, VŠCHT, Suchbátarova 5, 166 28 Praha 6. Pozn.: Cenově je tento způsob kopírování výhodný - jedna mikrofiš cca 4,- Kčs.

Zajímavá diskuze se rozvinula na téma perspektivní NMR spektrometr TESLA. Účastníci na základě vlastních zkušeností se současnými přístroji zahraničních firem nebo dle potřeb k řešení problematiky svého pracoviště hovořili k návrhu koncepce nového spektrometru NMR Tesla. Většina názorů podpořila koncepci, která dovolí maximální využití přístroje tj. systém s možností měření HR s FT ^1H , ^{13}C a dalších zajímavých izotopů, měření spekter vysokého rozlišení v pevné fázi s aplikací metod MAS a CP a také možnost většího využití výpočetního systému spektrometru k řízení a kontrole některých funkcí, ale i ke zpracování a sběru dat.

Odborná skupina spektroskopie s vysokým rozlišením

VI. mezinárodní seminář o infračervené spektroskopii vysokého rozlišení se konal ve dnech 8. - 12. září 1980 v Liblicích.

Semináře pořádaného společně Ústavem fyzikální chemie a elektrochemie J. Heyrovského ČSAV a Čs. spektroskopickou společností se zúčastnilo 87 účastníků z 15 zemí /ČSSR 14, NDR 7, Mačarsko 6, Rumunsko 1, SSSR 7, Polsko 2, Belgie 2, Kanada 1, Dánsko 4, Francie 17, NSR 17, Itálie 3, Holandsko 1, Anglie 1, USA 4/. Po stránce odborné byl tentokrát seminář zaměřen zejména na vysokou a ultravysokou infračervenou spektroskopii používající laserových diodových a Fourierovských spektrometrů, teorii a analýzu vibračně rotačních spekter molekul a použití mikrovlnné a submilimetrové techniky ke studiu vibračně rotačních efektů.

Seminář měl tradičně vysokou odbornou i společenskou úroveň. Některé přednášky patřily z hlediska zásadních pokroků lidského poznání přírody k tomu nejlepšímu. Platí to zejména o přednášce prof. G. Winnewissera /I. Physikalisches Institut, Universität zu Köln s názvem "High Resolution Aspects of Interstellar Spectroscopy"/ i o některých jiných /prof. K. Narahari Rao, USA; Dr. A.F. Krupnov, SSSR; člen korespondent AV SSSR prof. V.E. Zuev, SSSR/.

SEKCE SPECIÁLNÍCH SPEKTROSKOPICKÝCH METOD

Odborná skupina spektroskopie povrchů

3. pracovní schůze odborné skupiny se konala dne 24. září 1980 na téma "Nové přístroje v oblasti povrchových technik".

Byla přednesena přednáška:

W. J. R i c h a r d s o n B.Sc., fa Kratos, Velká Británie:
The total surface analysis system XSAM 800.

ZPRÁVY

V listopadu t.r. obrátil se na naši společnost Doc.Dr.Dittrich /Sektion Chemie Karl Marx Universität Leipzig/, vedoucí pracovní skupiny analytické atomové spektroskopie /AG "Analytische Atomspektroskopie"/ se žádostí o navázání pracovních kontaktů v této oblasti spektroskopie.

Pracovní skupina analytické atomové spektroskopie byla vytvořena v rámci Chemické společnosti NDR jako součást sekce "Analytika". Odborná náplň skupiny je zaměřena na problematiku emisní, absorpční i luminescenční atomové spektroskopie a laser- a rentgenspektrální analýzy s praktickým zaměřením na stopovou a mnohasložkovou analýzu jak v kapalné tak i v tuhé fázi.

Každý rok pořádá pracovní skupiny několik jedno- ev. dvoudenní diskuzní setkání a v několikaletých intervalech i setkání s mezinárodní účastí. Každé setkání je zaměřeno na určitý okruh otázek ev. vymezeno pro určitý spektroskopický obor.

Ve společných setkání odborníků obou zemí vidí němečtí kolegové nejen možnost navázání odborných kontaktů formou výměny zkušeností, ale i základ pro eventuelní užší spolupráci.

Jako dodatek je k této informaci přiložen pracovní program skupiny atomové spektroskopie NDR na příští kalendářní rok /1981/.

5. května 1981, Berlin

Diskuzní setkání: "Röntgenspektrometrische Spurenelementanalyse"
Informace: Dr. R. Schindler, Zentrales Geologisches Institut, 1040 Berlin
Invalidenstr. 44

19. června 1981, Leipzig

Pracovní setkání: "Flammenlose Atomabsorptionsspektrometrie"
Informace: Doz.Dr.sc. K. Dittrich, Sektion Chemie der KMU, 7010 Leipzig,
Liebigstr. 18

16. října 1981, Berlin

Diskuzní setkání: "Atomfluoreszenzspektrometrie in der Spurenanalyse"
Informace: Dr.sc. H.Falk, Zentralinstitut für Optik und Spektroskopie der
AdW, 1199 Berlin, Rudower Chaussee

5.-6. listopad 1981, Magdeburg

Pracovní setkání: "Die Glühbirnenlampe und ihre analytische Anwendung"
Informace: Dr. Jährling, Amt für Standardisierung und Messwerte, 3010
Magdeburg, Grosse Steinernetischstr.

20. listopad 1981, Leipzig

Diskuzní setkání: "Anwendung des induktiv gekoppelten Plasmas /ICP/ in
der Analytik"
Informace: Doz.Dr.sc. K. Dittrich, Sektion Chemie der KMU, 7010 Leipzig,
Liebigstr. 18

2. - 3. prosinec 1981, Jena

Pracovní setkání: "2. Jenaer Symposium zur Analytik von Glasrohrstoffen
und Gläsern"
Informace: Ing. H. Peter, Dr. Arnold, VEB Glaswerk Schott und Gen.
6900 Jena, Otto-Schott-Str.

8. - 9. prosinec 1981, Leipzig

Diskuzní setkání: "Spurenelemente in der Medizin"
Informace: Prof.Dr.sc. Anke, Sektion Tierproduktion und Veterinärmedizin
der KMU Leipzig, WB Tierernährungsschemie
6900 Jena, Dornburg Str. 24

KOMISE

Komise pro spektroskopické metody monitorování životního prostředí

Ustavující schůze se konala 22. ledna 1981. V tomto roce zaměří komise svou činnost na přípravu semináře, který se bude konat ve dnech 15. - 19. 6. 1981 v Boleboři v Krušných horách. Na semináři bude věnována pozornost vybraným otázkám jako je odběr vzorků, stopová analyza, možnosti zdroje chyb a některým spektroskopickým metodám. Téma semináře se v podstatě kryje se zaměřením komise.

Komise pro základní výzkum ve spektroskopii

V souvislosti s vytvořením hlavního úkolu státního plánu základního výzkumu "Spektroskopie" byla ustavena nová komise při Čs. spektroskopické společnosti. V rámci činnosti Společnosti bude sledovat stav základního výzkumu ve spektroskopii, upozorňovat na možnosti zlepšení a rozšíření základního spektroskopického výzkumu, případně jeho žádoucí zaměření novými směry. Členové komise budou průběžně informováni o stavu plnění státního plánu základního výzkumu ve spektroskopii a naopak náměty komise budou předkládány radě státního úkolu "Fyzikálně chemické zákonitosti a metody", ke kterému byl hlavní úkol "Spektroskopie" přiřazen.

Zájemci o práci v této komisi se mohou přihlásit u

doc. D. Papouška, DrSc.

Ústav fyzikální chemie a elektrochemie
J. Heyrovského, ČSAV

Flemingovo n. 2

160 00 Praha 6 - Dejvice

ING. ZDENĚK SAMEK, CSc

Dne 24.11.1980 zemřel v Praze ve věku pouhých 41 let Ing. Zdeněk Samek CSc, vedoucí NMR laboratoře Ústavu organické chemie a biochemie ČSAV a vedoucí Centrální NMR laboratoře chemických ústavů ČSAV.

Zdeněk Samek se narodil 12.1.1939 v Nové Pace. Po absolvování střední školy ve Varnsdorfu v roce 1956 začal studovat na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, odkud byl v roce 1957 vyslán jako stipendista na Technickou universitu v Drážďanech, kde absolvoval obor organické chemie v roce 1963. V témže roce po návratu do Prahy nastoupil vědeckou aspiranturu v ÚOCHB ČSAV a v roce 1967 obhájil kandidátskou disertační práci na téma "Aplikace $^1\text{H-NMR}$ k řešení struktur přírodních seskviterpenických laktonů". V této oblasti bylo také těžiště vědecké činnosti Ing. Samka a jeho práce si získaly uznání v celosvětovém měřítku. Druhou hlavní oblastí jeho vědecké aktivity byla vlastní metodika NMR, zejména použití in situ reakcí a lanthanidových posunových činidel. Ing. Samek se stal jedním z našich prvních odborníků v oblasti NMR spektroskopie; členem čs. spektroskopické společnosti byl od jejího založení. Zasloužil se o vybudování první NMR laboratoře u nás /na ÚOCHB ČSAV/ a v posledních letech i o zřízení Centrálního NMR pracoviště ČSAV. Vychoval řadu mladších spolupracovníků a organizoval několik seminářů NMR s mezinárodní účastí. Publikoval na 100 vědeckých prací v oblasti strukturního studia přírodních látek pomocí NMR spektroskopie a zúčastnil se řady mezinárodních konferencí a symposií. Jeho odborné práce byly několikrát oceněny odměnami ČSAV a pamětní medailí Polské lékařské akademie.

Ing. Samek pracoval vždy s obrovským zápalem a nevyčerpatelnou energií bez ohledu na zdravotní potíže. Byl pln velkých plánů a originálních námětů pro další studie. Jeho předčasný odchod proto znamená těžko nahraditelnou ztrátu nejen pro jeho blízké a spolupracovníky, ale i pro celou velkou obec chemiků a spektroskopiků.

Vydává Československá spektroskopická společnost při ČSAV
se sídlem ve Výzkumném ústavu ČKD v Praze 9, Na Harfě 7
za ČSSS zodpovídá Dr.B.Moldan, CSc
Redakce M.Večerková. Redakční uzávěrka leden 1981
Pouze pro vnitřní potřebu.